MEMO **Bijlage 4**

Aan:	Fysieke Adviestafel
Van:	Lonneke Siegers
Datum:	3 februari 2020
Betreft:	Respijtzorg Jeugdhulpregio FoodValley
Gevraagd:	Ter bespreking

1. Omschrijving respijtzorg en pilot

Inleiding
In de jeugdhulpregio FoodValley hebben we in het kader van de transformatielijn “Van exclusieve naar inclusieve opvang” onze lijnen rondom het inzetten van respijtzorg aangescherpt. Hieronder leest u de aanscherpingen van het bestaande beleid.

Respijtzorg:
Respijtzorg is de jeugdhulp die wordt ingezet om zorg te dragen voor ontlasting en ondersteuning van een gezin als de draagkracht van het gezin door de problematiek van het kind onder (toenemende) druk staat en er sprake is van disbalans in het gezin. Respijtzorg is gericht op het creëren of herstellen van de balans en het zoveel als mogelijk terugkeren naar huis en is altijd tijdelijk van aard. Ouders en jeugdhulpaanbieder stellen gezamenlijk een plan op hoe er door de tijd heen wordt afgebouwd en hoe uiteindelijk de terugkeer naar huis bewerkstelligd wordt.

Respijtzorg kan onder de volgende productcodes worden ingezet:
- Logeeropvang (code 43A08)
- Begeleiding groep ambulant regulier (code 45A49)

Regionale afspraken rondom respijtzorg
1. Ouders worden door de inzet van respijtzorg in positie gebracht om weer zelf op te voeden/ het gezinssysteem te herstellen en respijtzorg wordt gaandeweg afgebouwd.
2. Respijtzorg wordt ingezet voor de duur van een jaar onder de productcode: begeleiding groep regulier. Als de jeugdhulpaanbieder de specialistische productcode verlangt, dient er op inhoud een gesprek plaats te vinden tussen lokale team en jeugdhulpaanbieder.
3. Naast het inzetten van dit product wordt er van ouders/ zorgaanbieder verwacht dat zij in dit jaar de balans herstellen of andere bronnen vanuit hun eigen kracht inzetten. Is er geen netwerk, dan is er de opdracht tot het uitbreiden van het netwerk.
4. Er wordt altijd regie gevoerd door een medewerker van een lokaal team.

Pilot respijtzorg
Eind 2019 is er binnen de jeugdhulpregio FoodValley een pilot gestart waarbij onderzocht wordt of het inzetten van ambulante gezinsondersteuning gekoppeld aan respijtzorg door de jeugdhulpaanbieder op het versterken van ouders en netwerk effectief is. Gekeken wordt of het mogelijk is, naast het leveren van respijtzorg, ouders actief te ondersteunen door de regie en draagkracht van de ouders te vergroten en het gezinssysteem te versterken. Ook wordt samenwerking gezocht met andere laagdrempelige organisaties, het netwerk en bijvoorbeeld steungezin/weekendpleegzorg. Zodat de balans wordt hersteld of wordt bewerkstelligd en het gezin zonder hulp verder kan.

Ouders van jeugdigen die binnen deze pilot ontlast worden door de inzet van respijtzorg, zijn verplicht mee te werken aan deze ondersteuning. De gemeentes die hierin meedoen: Ede, Rhenen en Scherpenzeel. De

aanbieders die hierin meedoen: Buitenhorst, vanuit Coöperatie Boer & Zorg: Eckstra en St. Rooz. De pilot in verder uitgewerkt in een apart document voor de uitvoerend medewerkers van de lokale teams.

Logeeropvang (43A08)
Het blijven slapen als een logé in een beschermende woonomgeving met een begeleidingsvorm voor jeugdigen om een of meerdere ouder(s) te ontlasten.

Voor logeeropvang als respijtzorg gelden in ieder geval de volgende aandachtspunten:
- Logeren vindt zo dicht mogelijk bij het adres van ouders/verzorgers plaats.
- Logeren kan maximaal 58 etmalen per jaar. Het aantal etmalen wordt berekend op basis van 24 uur aanwezigheid van de jeugdige.
- Er wordt een maximale groepsomvang gehanteerd van acht jeugdigen; het staat de jeugdhulpaanbieder vrij om met inachtneming van dit maximum de groep zelf in te delen. Een kleinere omvang wordt echter niet gecompenseerd in het tarief.
- Onder logeeropvang o.a. valt het logeerverblijf, het verstrekken van eten en drinken, het schoonhouden van de logeerruimte, personeel uit de groep, uitjes, onderhouden en andere ruimten en roerende voorzieningen waarvan het kind / de jeugdige gebruikmaakt.
- Lokaal kan er geïnvesteerd worden tot uitbreiding in het aanbod voor inzet van deeltijdpleegzorg/gastgezinnen. Dit met name voor de doelgroep waarbij het perspectief respijtzorg voor een langere periode is en waarbij het netwerk te beperkt aanwezig is.
- Tenminste acht uur per etmaal is een minimaal hbo-geschoolde SKJ- dan wel BIG-geregistreerde professional aanwezig. De direct begeleider is een op minimaal mbo-4 geschoolde relevant opgeleide professional (zie norm verantwoorde werktoedeling).
- Er mogen alleen aanvullende individuele producten worden beschikt als er aantoonbaar:
    1. ook individuele begeleiding voor het kind thuis is EN
    2. de ingezette uren aantoonbaar zijn, met een specifiek doel en tijdelijk van aard zijn.

Begeleiding groep ambulant regulier (45A49)
Het bieden van ondersteuning of begeleiding aan jeugdigen en/of ouders gericht op het verbeteren, ontwikkelen en stabiliseren van het welbevinden en/of het zelfstandig functioneren van de jeugdige in de vorm van een groep. De zorg wordt ingezet als respijtzorg of om gestelde doelen (beter) te kunnen behalen. De sociale interactie in een groep, leren van elkaar en ook steun ervaren van leeftijdsgenoten en het aanbieden van structuur en ritme worden in de groepsbegeleiding als instrumenten gebruikt. Daarnaast wordt er door professionals een specifiek pedagogisch klimaat geboden, dat de ontwikkeling van de jeugdigen stimuleert en gericht is op sociale vaardigheidstraining en/of emotieregulatie en/of zelfredzaamheid.

Voor de inzet van begeleiding groep ambulant regulier als respijtzorg gelden in ieder geval de volgende aandachtspunten:
- De inzet van respijtzorg onder productcode 45A49 is altijd voor de duur van maximaal een jaar (of zoveel korter als nodig is).
- Er wordt een maximale groepsomvang gehanteerd van acht jeugdigen; het staat de jeugdhulpaanbieder vrij om met inachtneming van dit maximum de groep zelf in te delen. Een kleinere omvang wordt echter niet gecompenseerd in het tarief.
- Tenminste een van de directe begeleiders is een hbo-geschoolde SKJ- dan wel BIG geregistreerde professional. Binnen het team geldt dat een minimaal mbo-4 geschoolde relevant opgeleide professional onder verantwoordelijkheid van de hbo-er kan worden ingezet, conform de Norm van verantwoorde werktoedeling.
- Van ouders en jeugdhulpaanbieder wordt verwacht dat zij gedurende dat jaar de balans herstellen. Is er geen sprake van een netwerk, dan is de opdracht een netwerk uit te breiden.
- De begeleiding wordt ingezet in nauwe samenwerking en in afstemming met ouders, wettelijke verwijzer/casusregisseur lokale team en andere direct betrokkenen.

In beginsel wordt respijtzorg op de reguliere code beschikt. Indien de jeugdhulpaanbieder van mening is dat de specialistische code noodzakelijk is, dient zij dit verzoek te onderbouwen en toe te lichten in een gesprek met het lokale team.

Aandachtspunten bij de inzet van ambulante begeleiding groep specialistisch ten opzichte van regulier (Dit kan alleen met goedkeuring van het lokale team):
- De groepsgrootte is niet bepalend voor het tarief maar de beschikbaarheid van een WO-geschoolde gedragswetenschapper en de behandeldoelen waaraan gewerkt wordt zijn bepalend.
- Bij het specialistische tarief is ouderbegeleiding inbegrepen in het tarief en wordt dus niet apart beschikt. Ouderbegeleiding vindt bij de ouders thuis plaats.
- Er wordt actief en intensief aan doelen gewerkt voor de duur van 6-9 maanden. Na verloop van deze periode wordt teruggegaan naar de reguliere code en bijbehorend tarief.

- Bij het inzetten van de specialistische code moet kunnen worden aangetoond dat er meer inzet wordt gepleegd dan alleen de hbo-geschoolde professional.

Het is mogelijk om bovenop de inzet van begeleiding groep (regulier) tijdelijk individuele uren aan te vragen. Per dagdeel kan er ten hoogste 1 uur individuele begeleiding worden beschikt. Blijkt dit onvoldoende te zijn, dan kan de mogelijke conclusie zijn dat de begeleiding groep voor het desbetreffende kind niet de meest passend jeugdhulp is. Deze individuele begeleiding dient door iemand gegeven te worden die niet op de groep staat.

N.B. Als ouders over voldoende vaardigheden beschikken en het alleen kindgerelateerde problematiek betreft, dan wordt er een traject ingezet om het netwerk te informeren en te betrekken om ouders structureel te kunnen ontlasten. Waarbij respijtzorg een blijvend onderdeel zou kunnen zijn van een toekomstbestendig plan. Zie ook het kopje levenslange zorgvraag.

2. Respijtzorg in de praktijk

Vrije tijdactiviteiten
Respijtzorg heeft als oogmerk begeleiding en ontlasting van de ouders, ongeacht de problematiek van het kind. Vrije tijdactiviteiten of middelen die een jeugdhulpaanbieder gebruikt ter ontspanning van de jeugdige of ter invulling van een dag, komen niet voor rekening van de gemeente. Te denken valt in dit kader aan activiteiten als paardrijden, kickboxen, uitjes e.d. Het is aan de ouders of zij deze activiteiten aan hun kind willen aanbieden. Mocht de jeugdhulpaanbieder dit aan de jeugdigen aanbieden, dan is dat reeds verdisconteerd in het huidige tarief. Er worden derhalve geen individuele uren afgegeven voor vrije tijdsbesteding of hobby-activiteiten binnen respijtzorg.

Werken onder begeleiding
Geconstateerd is dat kinderen uit respijtzorg stromen als zij een bijbaantje hebben. Het creëren van een ‘beschutte bijbaan’ voor deze doelgroep zou de uitstroom uit respijtzorg bevorderen; elke gemeente kan dit naar eigen inzicht oppakken.

Respijtzorg
Voor respijtzorg na schooltijd gelden dezelfde regels als bij de BSO met een plus. Indien de respijtzorg plaatsvindt in het kader van opvang, wordt het gedeelte dat de opvang betreft door de ouders betaald en betaalt de gemeente de plus (t/m 12 jaar of basisschool groep 8). Dan heet het geen respijtzorg maar BSO. Voor opvang na 12 jaar is er door de wetgever geen voorziening georganiseerd. In het kader van eigen kracht staat het ouders vrij om zelf opvang te organiseren en te bekostigen. Is er sprake van overbelasting bij ouders en heeft de opvang betrekking op de tijd dat ouders thuis zijn, dan kan er met gebruikmaking van de beslisboom kinderopvang een aanvraag worden gedaan voor de inzet van begeleiding groep regulier (45A49) of logeeropvang (43A08).

Vervoer
Bij het inzetten van respijtzorg behoort geen vervoer. Ouders of hun netwerk zullen zelf moeten halen en brengen.
Daarbij is het handig als er een aanbieder wordt gezocht die zo dicht bij als mogelijk bij de woonplek van het kind/ ouders is, zodat halen en brengen wordt vergemakkelijkt.

Levenslange zorgvraag
Als er een levenslange zorgvraag is, zal er vanuit het eerste contact met een lokaal team een goed plan van aanpak worden opgesteld. Hierin staat hoe deze zorg eruit ziet en wat de meest haalbare situatie is. Daarbij wordt het netwerk betrokken. Er zal naar deze meest haalbare situatie moeten worden toegewerkt.
Daarnaast wordt altijd de vraag gesteld of het mogelijk is dat deze cliënt naar de Wet Langdurige Zorg(WLZ) overgaat. Lokale teams hebben expertise rondom het inschatten van deze problematiek en daarbij horende ontwikkelingsperspectief thuis . Ouders/netwerk van kinderen met een levenslange zorgvraag is de doelgroep die we willen ontzien en juist hen ontlasten middels respijtzorg, zodat zij de zorg voor hun kinderen volhouden.